

Regeringens proposition 2013/14:192

Förlängd övergångstid för tillämpning av vissa
bestämmelser i polisdatalagen

Prop.
2013/14:192

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 mars 2014

Fredrik Reinfeldt

Beatrice Ask
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår en förlängning av den tid då vissa bestämmelser i polisdatalagen inte behöver tillämpas.

Enligt gällande reglering behöver vissa av polisdatalagens bestämmelser om gemensamt tillgängliga uppgifter inte tillämpas förrän den 1 januari 2015. Det gäller lagens bestämmelser om sökning, bevarandetider för behandling av uppgifter i brottsanmälningar och förundersökningar och, när det gäller den brottsutredande verksamheten, en bestämmelse som ställer krav på särskild upplysning i de fall en person inte är misstänkt för brott. Den tid då bestämmelserna inte behöver tillämpas förlängs till utgången av år 2017.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Polisdatalagen – reglerar behandling av personuppgifter i brottsbekämpande verksamhet	5
4.1	Lagens tillämpningsområde	5
4.2	Personuppgifter får behandlas endast för särskilt angivna ändamål	6
4.3	Gemensamt tillgängliga uppgifter	6
4.3.1	Begränsande bestämmelser	6
4.3.2	Några bestämmelser behöver övergångsvis inte tillämpas	7
5	Utvecklingen efter polisdatalagens ikraftträdande	8
5.1	Polisens pågående arbete med anpassningar till polisdatalagen	8
5.2	Arbetet med att digitalisera brottmålshanteringen (RIF-arbetet)	9
5.3	En sammanhållen polisorganisation	10
6	Övergångstiden för tillämpning av vissa bestämmelser i polisdatalagen förlängs	10
7	Ekonomiska konsekvenser	13
	Bilaga 1 Förteckning över remissinstanserna	14
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2014	15

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2013/14:192

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361).

Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)

Härigenom föreskrivs att punkt 5 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till polisdatalagen (2010:361) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

5. Följande bestämmelser i denna lag behöver inte tillämpas förrän den 1 januari 2015

a) 3 kap. 4 § första stycket om särskilda upplysningar, när det gäller annan verksamhet än sådan som bedrivs för ändamål som anges i 2 kap. 7 § 1,

b) 3 kap. 6 och 7 §§ om sökning, och

c) 3 kap. 10, 11 och 13 §§ om behandling av personuppgifter i brottsanmälningar, avslutade förundersökningar och andra utredningar som handläggs enligt bestämmelser i 23 kap. rättegångsbalken.

Föreslagen lydelse

5. Följande bestämmelser i denna lag behöver inte tillämpas förrän den 1 januari 2018:

a) 3 kap. 4 § första stycket om särskilda upplysningar, när det gäller annan verksamhet än sådan som bedrivs för ändamål som anges i 2 kap. 7 § 1,

b) 3 kap. 6 och 7 §§ om sökning, och

c) 3 kap. 10, 11 och 13 §§ om behandling av personuppgifter i brottsanmälningar, avslutade förundersökningar och andra utredningar som handläggs enligt bestämmelser i 23 kap. rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Polisdatalagen (2010:361) trädde i kraft den 1 mars 2012. Enligt punkt 5 i övergångsbestämmelserna behöver vissa av lagens bestämmelser om gemensamt tillgängliga uppgifter som rör särskilda upplysningar om att en person inte är misstänkt för brott, sökning samt bevarandetider för behandling av uppgifter i brottsanmälningar och förundersökningar (3 kap. 4 § första stycket samt 6, 7, 10, 11 och 13 §§) inte tillämpas förrän den 1 januari 2015.

Rikspolisstyrelsen har framställt till Justitiedepartementet att övergångstiden ska förlängas till utgången av år 2017. I en promemoria som har tagits fram inom Justitiedepartementet föreslås det att övergångstiden förlängs i enlighet med Rikspolisstyrelsens framställan. Promemorian har remissbehandlats. Promemorians förslag överensstämmer med propositionens förslag. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (dnr Ju2013/8881/L4).

Lagrådet

Den lagändring som föreslås är av enklare beskaffenhet och innebär endast att den tid under vilken vissa bestämmelser i polisdatalagen inte behöver tillämpas förlängs. Regeringen anser därför att Lagrådets yttrande inte behöver inhämtas.

4 Polisdatalagen – reglerar behandling av personuppgifter i brottsbekämpande verksamhet

4.1 Lagens tillämpningsområde

Sedan den 1 mars 2012 gäller polisdatalagen (2010:361) för polisens behandling av personuppgifter i brottsbekämpande verksamhet. Kompletterande bestämmelser finns i polisdataförordningen (2010:1155). Polisdatalagen gäller i stället för personuppgiftslagen (1998:204) utom i de fall som uttryckligen anges i polisdatalagen (2 kap. 1 och 2 §§). Vid sådan personuppgiftsbehandling som omfattas av polisdatalagen ska alltså bestämmelserna i personuppgiftslagen tillämpas endast om det finns en hänvisning till dem.

Syftet med polisdatalagen är att ge polisen möjlighet att behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt i sin brottsbekämpande verksamhet och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling. Lagen gäller vid behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet vid Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Ekobrottsmyndigheten.

Personuppgifter som behandlas med stöd av lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (1998:621) om misstankeregister, lagen

Prop. 2013/14:192 (2000:344) om Schengens informationssystem, lagen (2006:444) om passagerarregister eller lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister har uttryckligen undantagits från polisdatalagens tillämpningsområde. Lagen gäller inte heller när personuppgifter behandlas i vapenregister med stöd av vapenlagen (1996:67), om inte detta särskilt anges i den lagen.

4.2 Personuppgifter får behandlas endast för särskilt angivna ändamål

I polisdatalagen anges för vilka ändamål personuppgifter får behandlas i polisens brottsbekämpande verksamhet. Ändamålen för behandling av personuppgifter delas upp i primära och sekundära.

De primära ändamålen avser behandling av personuppgifter för att tillgodose de behov som finns inom polisens brottsbekämpande verksamhet. Dessa ändamål är uttömmande angivna i 2 kap. 7 §. Personuppgifter får enligt bestämmelsen behandlas om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller beivra brott eller fullgöra förpliktelser som följer av internationella åtaganden. Personuppgifter får endast samlas in för särskilda, uttryckligen angivna och berättigade ändamål. Vid insamling av uppgifter måste polisen således ha ett närmare preciserat ändamål, t.ex. att utreda ett visst brott. En grundläggande förutsättning för att en personuppgift ska få behandlas med stöd av 2 kap. 7 § är dessutom att det ska finnas ett konkret behov av att utföra behandlingen och att detta behov svarar mot ändamålet med behandlingen.

De sekundära ändamålen, som anges i 2 kap. 8 §, aktualiseras i huvudsak när personuppgifter som får behandlas i polisens brottsbekämpande verksamhet lämnas ut till andra myndigheter eller organisationer för dessas behov. För andra sekundära ändamål än de som anges i lagen får vidarebehandling av personuppgifter tillåtas under förutsättning att behandlingen i det enskilda fallet inte kan anses oförenlig med insamlingsändamålet.

4.3 Gemensamt tillgängliga uppgifter

4.3.1 Begränsande bestämmelser

Polisdatalagen gäller all automatiserad behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande arbete. Detta innebär att lagen omfattar såväl behandling i uppgiftssamlingar som är gemensamma för verksamheten, t.ex. i databaser och i ärendehanteringssystem, som behandling som utförs av en enskild tjänsteman, t.ex. vanlig ordbehandling.

I tidigare lagstiftning om personuppgiftsbehandling har begreppen register och databaser använts för att definiera uppgifter som har gjorts tillgängliga för en större krets. Till respektive register har sedan regler om åtkomst, sökmöjligheter m.m. knutits. I polisdatalagen används i stället begreppet gemensamt tillgängliga uppgifter. Så snart det är fråga

om fler än ett fåtal personer som har tillgång till uppgifterna är utgångspunkten att de är gemensamt tillgängliga.

För att värna den personliga integriteten gäller särskilda regler för behandling av gemensamt tillgängliga uppgifter. Dessa bestämmelser finns i 3 kap. polisdatalagen. Förutsättningarna för att få behandla uppgifter gemensamt är mer begränsade än för övrig behandling. Det ska också framgå för vilket närmare ändamål personuppgifterna behandlas. I kapitlet finns även en bestämmelse som föreskriver att känsliga personuppgifter inte får användas som sökbegrepp. Därutöver finns det bestämmelser om märkning av uppgifter genom särskild upplysning, vilken träffbild som är tillåten vid sökning på t.ex. namn eller personnummer, vilka andra myndigheter som får medges direktåtkomst samt regler om bevarande och gallring av personuppgifter.

4.3.2 Några bestämmelser behöver övergångsvis inte tillämpas

Enligt punkt 5 i övergångsbestämmelserna till polisdatalagen behöver vissa uppräknade bestämmelser inte tillämpas förrän den 1 januari 2015. Nedan följer en närmare redogörelse för bestämmelserna.

Särskilda upplysningar och sökbegränsningar

Vid behandling av uppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga ska det genom en särskild upplysning framgå om en uppgift avser en person som inte är misstänkt för brott (3 kap. 4 § första stycket). Kravet gäller enbart direkta personuppgifter och om det inte finns några som helst misstankar mot personen. Om det framgår av sammanhanget att det inte är fråga om en misstänkt person, behöver någon särskild upplysning inte lämnas. Polisen måste redan i dag tillämpa denna bestämmelse i sin underrättelseverksamhet, men när det gäller uppgifter som behandlas i den brottsutredande verksamheten är övergångsbestämmelsen tillämplig.

Vilka uppgifter som får ingå i träffbilden vid sökning på namn, personnummer eller liknande i gemensamt tillgängliga uppgifter anges uttömmande i 3 kap. 6 § första stycket. Uppgifter som får ingå är om en person är anmäld för brott, är eller har varit misstänkt, är målsägande m.m. Det finns fyra undantag från sökbegränsningsregeln (3 kap. 7 §). Två undantag rör sökningar i begränsade informationsmängder och två, som förutsätter att sökningen görs av på förhand utpekade tjänstemän, avser sökningar i underrättelseverksamhet som rör grova brott och sökningar inom ramen för en förundersökning i samband med utredning av mycket allvarliga brott.

En person får inte vara sökbar som misstänkt om förundersökningen mot personen har lagts ned, om åtal har lagts ned eller om frikännande dom, som vunnit laga kraft, har meddelats (3 kap. 13 §).

Bevarande av personuppgifter i den brottsutredande verksamheten

Personuppgifter får enligt 2 kap. 12 § första stycket inte bevaras under längre tid än vad som behövs för något eller några av de i lagen angivna ändamålen. Denna generella bestämmelse om längsta tid för bevarande

Prop. 2013/14:192 kompletteras med bestämmelser som anger tidpunkten för när uppgifter senast måste gallras eller inte längre får behandlas i den brottsbekämpande verksamheten.

I 3 kap. 10 och 11 §§ finns särskilda bestämmelser om behandling av uppgifter i brottsanmälningar och förundersökningar. Uppgifter i en avskriven brottsanmälan får som huvudregel behandlas fram till den tidpunkt när brottet preskriberas. Undantag görs dock för uppgifter i sådana anmälningar som har avskrivits på den grunden att det inte förelåg något brott. Uppgifter i sådana anmälningar får, när beslut om avskrivning har meddelats, inte längre behandlas i den brottsbekämpande verksamheten.

När det gäller förundersökningar är utgångspunkten att personuppgifterna ska kunna behandlas viss tid efter det att ärendet avslutades. En förutsättning för behandlingen är dock att uppgifterna behöver bevaras för något av lagens ändamål. För sådan fortsatt behandling gäller en yttersta tidsgräns om fem år efter utgången av det kalenderår då domen eller beslutet vann laga kraft.

5 Utvecklingen efter polisdatalagens ikraftträdande

5.1 Polisens pågående arbete med anpassningar till polisdatalagen

Sedan polisdatalagen trädde i kraft har polisen arbetat intensivt med att modernisera och ersätta sina gamla system för bl.a. hantering av uppgifter om brott. Polisens målsättning har varit att före utgången av år 2014 gå över till en ny teknisk plattform och till nya system anpassade till polisdatalagen. De system som har bedömts stå inför utveckling har därför inte anpassats till de regler som enligt övergångsbestämmelsen till polisdatalagen behöver tillämpas först den 1 januari 2015.

Rikspolisstyrelsen har nu framställt om att punkt 5 i övergångsbestämmelserna till polisdatalagen ska ändras så att de i punkten angivna bestämmelserna inte behöver tillämpas före utgången av år 2017. Det arbete som polisen har bedrivit med att utveckla ett nytt utredningsstöd som ska ersätta gamla system på det brottsbekämpande området har inte utvecklats som planerat. Efter driftsättning har Rikspolisstyrelsen konstaterat ett flertal problem i utredningsstödet hänförliga till teknik och användning. Rikspolisstyrelsen beslutade den 20 februari 2014 att det nya utredningsstödet ska utvecklas under 2014. En utvecklingsplan ska skyndsamt tas fram, äldre system ska anpassas och arbetet med att ta fram en ny långsiktig målbild för polisens utredningsstöd ska genomföras inom ramen för Genomförandekommittén för nya Polismyndighetens arbete. Mot denna bakgrund kommer ett nytt utredningsstöd inte att som planerat kunna ersätta de gamla systemen före utgången av år 2014. Enligt Rikspolisstyrelsen är det främst två system som används i den brottsutredande verksamheten som berörs av övergångsbestämmelsen,

dvs. system som innehåller uppgifter om brottsanmälningar, förundersökningar och tvångsmedel. Detta innebär, enligt styrelsen, att de flesta av polisens centrala system med andra användningsområden än brottsutredande verksamhet inte berörs eller uppfyller lagens krav.

För att berörda system fullt ut ska kunna uppfylla bestämmelserna i polisdatalagen om särskilda upplysningar om att en person inte är misstänkt för brott, sökbegränsningar och bevarandetider för behandling av uppgifter i förundersökningar (3 kap. 4 § första stycket samt 6, 7, 11 och 13 §§) behöver polisen uppgifter från åklagarväsendet och domstol t.ex. om att en åklagarledd förundersökning har lagts ned eller ett åtal har ogillats. I dag saknas rutiner och tekniskt stöd för en automatiserad återkoppling. Rikspolisstyrelsen har undersökt om det skulle vara möjligt att via misstankeregistret eller belastningsregistret åstadkomma den återkoppling som krävs, men funnit att det inte är tekniskt möjligt utan stora risker för negativ påverkan på registren i fråga. Bevarande av personuppgifter i anmälningar (3 kap. 10 §) kräver inte återkoppling men däremot anpassning av nuvarande system.

När det gäller bestämmelsen om bevarande av personuppgifter i förundersökningar (3 kap. 11 §) har polisen i avvaktan på en automatiserad återkoppling från åklagarväsendet och domstol skapat en tillfällig anpassning av de gamla systemen. Anpassningen innebär att uppgifter i ett ärende avskiljs löpande i systemen fem år efter att ärendet avslutades hos polisen.

5.2 Arbetet med att digitalisera brottmåls- hanteringen (RIF-arbetet)

Sedan flera år bedriver rättskedjans myndigheter ett arbete för att utveckla rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Myndigheterna hanterar varje år stora mängder brottmål. För att åstadkomma ett utvecklat samarbete mellan myndigheterna med fokus på en effektiv, kvalitativ och kunskapsbaserad verksamhet har regeringen under flera år målmedvetet prioriterat arbetet med att myndigheterna gemensamt och med ett tydligt rättskedjerspektiv tar ansvar för och utvecklar formerna för brottmålshanteringen.

Genom att ta fram myndighetsgemensamma arbetssätt och standarder har det gjorts möjligt att koppla ihop myndigheternas it-stöd och därigenom – med beaktande av den personliga integriteten – effektivisera flera delar i brottmålsprocessen.

Regeringens satsning på att digitalisera brottmålshanteringen fortsätter och nio myndigheter deltar i det praktiska genomförandearbetet. I arbetet med den nu pågående andra etappen ingår att skapa förutsättningar för en automatiserad återkoppling till polisen från åklagarväsendet och domstol. Arbetet är för närvarande inne i en planeringsfas och det finns ännu ingen fastslagen tidsplan för när en sådan återkoppling kan realiseras. Det står dock klart att det inte kommer att finnas någon automatiserad återkoppling till polisen från åklagarväsendet och domstol vid utgången av år 2014.

Riksdagen godkände den 19 december 2012 regeringens förslag att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ska ombildas till en sammanhållen myndighet den 1 januari 2015 (prop. 2012/13:1, utgiftsområde 4, s. 47 f., bet. 2012/13:JuU1 och rskr. 2012/13:124). Ombildningen av svensk polis blir den största omorganisationen inom staten på många år och den största organisationsförändringen av svensk polis sedan förstatligandet 1965. Syftet med reformen är att komma tillrätta med organisatoriska hinder inom polisen och genom det skapa bättre möjligheter för polisen att förebygga, ingripa mot och utreda brott. En särskild utredare har utsetts för att genomföra reformen under 2013 och 2014. Ombildningen till en myndighet kräver stora anpassningar, däribland tekniska systemanpassningar.

6 Övergångstiden för tillämpning av vissa bestämmelser i polisdatalagen förlängs

Regeringens förslag: Övergångstiden då polisen inte behöver tillämpa vissa bestämmelser i polisdatalagen förlängs till utgången av år 2017. Det gäller lagens bestämmelser om sökning, bevarandetider för behandling av uppgifter i brottsanmälningar och förundersökningar och, när det gäller den brottsutredande verksamheten, en bestämmelse som ställer krav på särskild upplysning i de fall en person inte är misstänkt för brott.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Den stora majoriteten av remissinstanserna har inte något att invända mot förslaget. *Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten* tillstyrker förslaget och gör bedömningen att en förlängning av övergångsbestämmelsen i enlighet med förslaget är nödvändig för att ombildningen till den nya Polismyndigheten ska kunna ske den 1 januari 2015. *Riksdagens ombudsmän* framför att det av promemorian inte framgår vilka system som bedöms inte kunna uppfylla polisdatalagens krav den 1 januari 2015 och att det, såvitt framgår, inte har övervägts om den förlängda övergångstiden skulle kunna begränsas till berörda system. Mot den bakgrunden gör Riksdagens ombudsmän bedömningen att det inte går att ta ställning till förslaget om förlängd övergångsbestämmelse. *Sveriges Advokatsamfund* och *Datainspektionen* ifrågasätter polisens behov av förlängd övergångstid för en så lång period som tre år. Datainspektionen framför att det är angeläget att polisen snarast tillskapar de funktioner som krävs för att ifrågavarande bestämmelser ska kunna tillämpas eftersom de syftar till att ge personuppgiftsbehandling inom polisens brottsutredande verksamhet av särskild känslig natur ytterligare integritetsskydd. Även *Justitiekanslern* och *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* betonar de aktuella bestämmelsernas betydelse ur integritetssynpunkt. Säkerhets- och integritetsskydds-

nämnden anser att det är olyckligt att bristande tekniska förutsättningar nu medför att det bedöms nödvändigt att ytterligare flytta fram ikraftträdandet men ser i den uppkomna situationen inte något alternativ. *Justitiekanslern* framhåller, liksom *Sveriges advokatsamfund*, att någon ytterligare förlängning inte bör komma i fråga.

Skälen för regeringens förslag: Inför att den nya polisdatalagen skulle träda i kraft gjordes bedömningen att polisen kunde få svårigheter att tillämpa några bestämmelser i lagen redan vid ikraftträdandet. Det rörde sig om vissa av bestämmelserna om gemensamt tillgängliga uppgifter, nämligen om särskilda upplysningar i de fall en person inte är misstänkt för brott, sökning samt bevarandetider för behandling av personuppgifter i brottsanmälningar och förundersökningar. Gemensamt för reglerna som träffas av övergångsbestämmelsen är att de kräver anpassningar av polisens system eller förutsätter en återkoppling till polisen från åklagarväsendet och domstol, t.ex. om att en åklagarledd förundersökning har lagts ned eller ett åtal har ogillats.

Regeringen gjorde bedömningen att det fanns behov av en övergångsbestämmelse eftersom det saknades rutiner för en automatiserad återkoppling till polisen från åklagarväsendet och domstol. I fråga om bestämmelserna om sökning ansåg regeringen även att övergångsbestämmelsen motiverades av att Rikspolisstyrelsen behövde tid för att hinna åstadkomma nödvändiga systemanpassningar (prop. 2009/10:85 s. 279). I en övergångsbestämmelse föreskrevs därför att de aktuella bestämmelserna inte behöver tillämpas förrän den 1 januari 2015.

Rikspolisstyrelsens målsättning har varit att övergå till nya system som är anpassade till polisdatalagen före utgången av år 2014. Anpassningar i äldre system, som inte har varit nödvändiga på grund av övergångsbestämmelsen, har därför inte påbörjats. Enligt Rikspolisstyrelsen står det emellertid nu klart att de gamla systemen som berörs av övergångsbestämmelsen inte kommer att kunna avvecklas i tid. Arbetet med att utveckla ett nytt utredningsstöd på området har nämligen visat sig mer komplext och tidskrävande än vad som förutsågs och Rikspolisstyrelsen har nu också beslutat om avveckling av det utredningsstöd man har arbetat med att ta fram. Till detta kommer att arbetet med tekniska anpassningar inför ombildningen till en polismyndighet kräver omfattande resurser. Det står nu även klart att inte heller den automatiserade återkopplingen till polisen från åklagarväsendet och domstol – som det pågår arbete med att skapa förutsättningar för inom ramen för RIF-arbetet – kommer att vara utvecklad vid utgången av år 2014. Detta innebär att polisens svårigheter att tillämpa de aktuella bestämmelserna kvarstår även efter utgången av år 2014. De redovisade omständigheterna innebär att den aktuella övergångsbestämmelsen måste förlängas ytterligare en tid.

Även om de aktuella bestämmelserna, som *Datainspektionen*, *Justitiekanslern* och *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* har påpekat, utgör en del i integritetsskyddet innehåller polisdatalagen flera integritetsskyddande bestämmelser. Bland annat innebär ändamålsregleringen att användningen och spridningen av uppgifter begränsas. Därutöver finns för behandlingen av gemensamt tillgängliga uppgifter särskilda bestämmelser som syftar till att ytterligare skydda enskildas integritet och som redan i dag är tillämpliga.

Datainspektionen har anfört att det är angeläget att bestämmelserna om märkning, sökning och bevarande börjar tillämpas så snart som möjligt. *Riksdagens ombudsmän* har i sin tur, med hänvisning till att det inte har övervägts om en förlängning av övergångsbestämmelsen skulle kunna begränsas till vissa system, bedömt att det inte går att ta ställning till förslaget. Regeringen instämmer till fullo i att det är angeläget att de nu aktuella bestämmelserna börjar tillämpas snarast. Som framhölls i promemorian innebär övergångsbestämmelsen emellertid inte att polisen är förhindrad att tillämpa de berörda bestämmelserna utan endast att bestämmelserna inte behöver tillämpas under övergångstiden. I förarbetena anges också att utgångspunkten är att polisen vid utvecklingen av nya system och vid anpassningen av gamla bör skapa förutsättningar för att tillämpa bestämmelserna så snart som möjligt och att bestämmelserna tillämpas i den utsträckning det går (prop. s. 279). Enligt uppgift från Rikspolisstyrelsen har polisen så långt möjligt anpassat sina system och uppfyller i dag i stor utsträckning reglerna. De system som främst berörs av övergångsbestämmelsen är enligt Rikspolisstyrelsen två befintliga system som används i den brottsutredande verksamheten. Att därutöver skaffa sig en fullständig och säker bild av vilka av polisens system i övrigt som i någon mån kan beröras av övergångsbestämmelsen låter sig nu inte göras. Med hänsyn till vad som har sagts ovan om utgångspunkten att bestämmelserna ska tillämpas snarast möjligt och att polisen har kommit långt i detta arbete anser regeringen att den aktuella övergångsbestämmelsen bör förlängas på sätt som har föreslagits i promemorian utan någon begränsning till särskilt utpekade system.

Datainspektionen och *Sveriges advokatsamfund* har ifrågasatt behovet av att förlänga övergångstiden med en så lång period som tre år. Regeringens utgångspunkt är att förlängningen av övergångstiden bör begränsas så långt möjligt. Det återstår emellertid ett inte obetydligt arbete såväl inom polisen som inom ramen för RIF-arbetet för att de tekniska förutsättningarna ska finnas på plats. Genom Rikspolisstyrelsens beslut om avveckling av det nya utredningsstödet står det också klart att polisens pågående arbete med anpassningar till polisdatalagen har försenats ytterligare. Dessutom står polisen inför en stor omorganisation. *Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten* har gjort bedömningen att en förlängning med tre år är en förutsättning för att ombildningen till en polismyndighet ska kunna ske inom utsatt tid. Mot den bakgrunden anser regeringen att en förlängning av övergångstiden till utgången av år 2017 är nödvändig även om tre år kan framstå som en lång tid. Utgångspunkten bör alltså vara att polisen ska skapa förutsättningar för att tillämpa bestämmelserna så snart som möjligt och att bestämmelserna tillämpas i den utsträckning det går. Regeringen avser att nära följa hur arbetet inom polisen med att efterleva de aktuella bestämmelserna fortskrider.

Regeringens bedömning: Förslaget medför inga kostnadsökningar.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna framför inte några synpunkter i denna del.

Skälen för regeringens bedömning: Det förslag som lämnas medför endast att polisen under ytterligare en tid inte behöver tillämpa de aktuella bestämmelserna i polisdatalagen. Förslaget bedöms därför inte medföra några ökade kostnader för det allmänna.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss av promemorian Förlängd övergångstid för tillämpning av vissa bestämmelser i polisdatalagen har yttrande avgetts av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Säkerhetspolisen, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, Kriminalvården, Brottsförebyggande rådet, Datainspektionen, Kustbevakningen, Tullverket, Skatteverket, Riksarkivet, Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten (Ju 2012:16) och Sveriges advokatsamfund.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2014

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Erlandsson, Hägglund, Borg, Billström, Adelson Liljeroth, Björling, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Ek, Löf, Svantesson

Föredragande: statsrådet Ask

Regeringen beslutar proposition 2013/14:192 Förlängd övergångstid för tillämpning av vissa bestämmelser i polisdatalagen.